

Färdplan Fossilfria Transporter

MILJÖMÅL 2030

Inledning

Transportsektorn orsakar idag en tredjedel av de nationella växthusgasutsläppen och regeringen har fastställt att utsläppen från transportsektorn ska minska med minst 70 procent fram till 2030. För detta krävs att fossila drivmedel fasas ut, en ökad elektrifiering av fordonsflottan och att andelen hållbart producerade biodrivmedel ökar. För att klara denna målsättning krävs också att den totala mängden transportarbete begränsas och att de är optimerade utefter smarta logistiklösningar.

Genom fler fossilfria transporter och ökad elektrifiering, får vi också en bättre luftkvalitet i städerna och lägre bullernivåer. Varje år uppskattas exempelvis drygt 300 förtida dödsfall ske i Göteborg per år på grund av luftföroreningar, vilka till stor del skulle kunna undvikas med övergång till fler fossilfria transporter.

Inledning: VGRs transporter

VGR utför transporter med egna fordon, samt upphandlar och köper transporttjänster och kollektivtrafik. Genom ökad elektrifiering och krav på biobränsle, i synnerhet biogas, har VGR möjlighet att agera föregångare och skynda på omställningen till hållbara transporter i samhället i stort.

För att minska transporterna i samhället är det viktigt att optimera transporterna samt prioritera hållbart resande, det vill säga gång, cykel eller kollektivtrafik i första hand. För arbete med hållbart resande, se separat färdplan.

100 % FOSSILFRIA

TRANSPORTER

Målet gäller för:

- Allmän och särskild kollektivtrafik
- VGRs egna personbilar, minibussar och lätta lastbilar
- Ambulanstransporter på väg och i luften
- Traktorer och arbetsmaskiner
- Köpta transporttjänster
- Tjänsteresor med flyg

För alla transporter gäller el, biogas eller vätgas i första hand.

- ▶ VGR:s egna fordon, det vill säga ambulanser, egna lätta lastbilar och personbilar kör cirka 23 miljoner kilometer per år vilket motsvarar nästan 600 varv runt jorden.
- ▶ Köpta transporttjänster består av transporter främst med hjälp av tunga och lätta lastbilar för hjälpmedel, material och textilier, paket, bud, flytt, livsmedel, läkemedel och apoteksvaror. VGR köper transporttjänster för 55 miljoner svenska kronor varje år.
- ▶ Miljöarbetet för den allmänna kollektivtrafiken styrs av *Miljö- och klimatstrategin för kollektivtrafiken i Västra Götaland* som är en del av det regionala trafikförsörjningsprogrammet

Delmål till 2025

Delmål 2025

100 % fossilfria persontransporter med egna personbilar

100 % fossilfria tjänsteresor med flyg

90 % fossilfria godstransporter med egna lätta lastbilar

90 % fossilfria köpta godstransporttjänster

75 % fossilfria ambulanser

NULÄGE, UPPFÖLJNING OCH MÅLUPPFYLLNAD

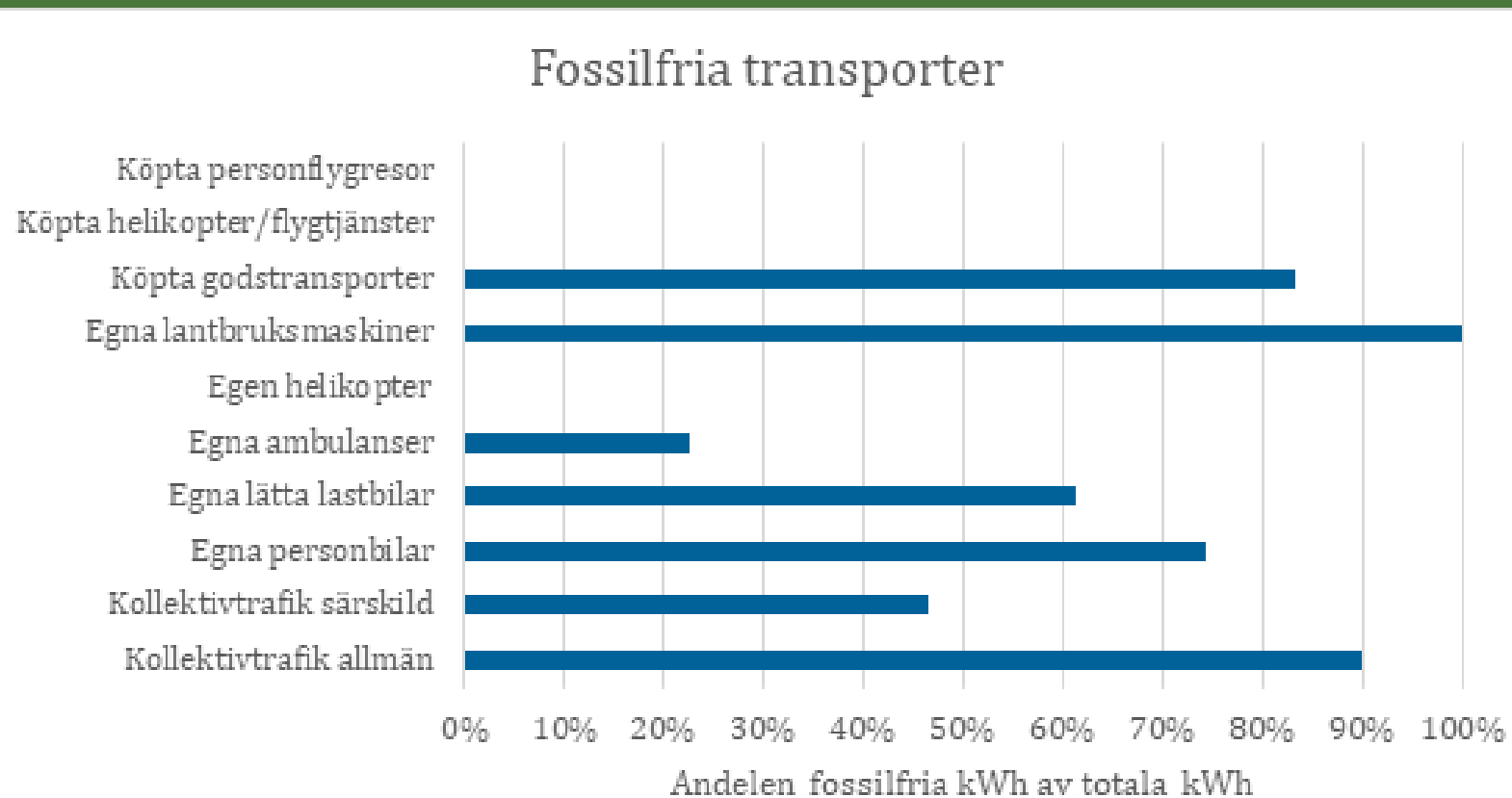
- Målet följs upp via andel fossilfrihet (%), framräknat genom mängd fossilfria uttryckt i kWh, genom totala mängden använd kWh (fossilfria+ fossila).
- Målen följs också upp genom total mängd koldioxidekvivalenter (CO₂ekv), well to wheel, vilket redovisas i VGRs klimatbokslut (se Färdplan Klimat).

NULÄGE, UPPFÖLJNING OCH MÅLUPPFYLLNAD

Delmål	Nuläge 2020 (%)	2021 (%)	Mål 2025	Mål 2030
100 % fossilfria transporter till 2030 (alla transporter)	86,5 %*	86,1 %	**	100 %
- Personbilar	76 %	75 %	100 %	100 %
- Lätta lastbilar	65 %	62 %	90 %	100 %
- Ambulanser	24 %	23 %	75 %	100 %
- Köpta godstransporttjänster	76 %*	83 %	90 %	100 %
- Tjänsteflygresor	0 %	0 %	100 %	100 %

*Statistik godstransporttjänster saknas delvis. ** Ej målsatt.

Andelen fossilfrihet per transportkategori år 2021

Genomförande – Åtgärdsområden och åtgärder

- För att möjliggöra ett genomförande av elektrifierade transporter är en *Införandeplan elektrifiering* framtagen. Delar av åtgärderna i denna nämns även i denna färdplan tillsammans med åtgärder övriga områden.
- Ytterligare åtgärder eller aktiviteter i denna färdplan kommer från Underlag Miljömål 2030 som togs fram i samband med miljömålen.
- För genomförande gällande allmän kollektivtrafik se *Miljö- och klimatstrategin för kollektivtrafiken i Västra Götaland*.

Aktiviteter från Införandeplan elektrifiering

Aktiviteter	Beskrivning	Tidplan	Aktörer	Status
Skapa en funktion i VGR som ansvarar för samordning av breddinförandet av elfordon i VGRS:s fordonsflotta.	Funktionen ska ansvara för att följa upp andelen elfordon och säkerställa att organisationen styr fordonsutbyte så att målen i införandeplanen nås. Funktionen ska samordna årligt planeringsunderlag för utbyggnad av laddinfrastruktur.	2022	Regionservice, Västfastigheter, Koncernkontoret	Pågående
Ta fram årlig 3-årsprognos för transportbehov inför plan laddinfrastruktur.	I prognosen ska utbytestakt till elfordon samt fordonens primära laddplats (hemvist) framgå. Detta är en förutsättning för att kunna planera laddinfrastruktur.	2022	Regionservice, Koncernkontoret	Pågående
Ta fram årlig 3-årsplan för utbyggnad av laddinfrastruktur vid egna fastigheter utifrån de årliga planeringsunderlag.		2022-23	Västfastigheter	Pågående
Ta fram modell för att möjliggöra laddning av VGR:s elfordon vid externa fastigheter		2022-23	Västfastigheter, Utförarverksamheter	
Identifiera förutsättningar och affärsmodeller för laddinfrastruktur arbetspendlare och besökare.		2022	Västfastigheter	
Bygg ut laddinfrastruktur för pendlare och besökare.		2022-25	Västfastigheter, Koncernkontoret	Pågående
Efterfråga fordonsbatterier som är klimatsmart, socialt hållbart och resurseffektivt producerade och ingår i ett cirkulärt flöde.				
Genomföra pilotprojekt elektrifierad sjuktransport.		2022-24	Koncernkontoret, Sjukhusverksamheterna	Ej startad

Aktiviteter från Underlag Miljömål 2030

Aktiviteter	Beskrivning	Tidplan	Aktörer	Status
Bilar som drivs på el, vätgas och biogas prioriteras alltid i första hand.	Gäller för inköp av egna personbilar, lätta lastbilar och ambulanser. Samt köpta transporttjänster.	2022-25	Regionservice, Utförarverksamheter, Koncernkontoret	Pågående
Identifiera och genomför möjlig övergång av ambulanstransporter till HVO.	Identifiera vilka transporter och bilar som kan bytas ut till el eller HVO.	2022	Sjukhusverksamheter na, Koncernkontoret	Pågående
Optimera logistikflöden så att godstransportbehovet minskar.			Regionservice, Sjukhusverksamheter na	
Införa biobränsletillägg för flygresor i tjänst genom resebyrå, köpa in biobränsle från tredje part.			Koncernkontoret	
Utbyte till fossilfria entreprenad- och arbetsmaskiner.		2022-25	Utförarverksamheter	Pågående

Förutsättningar/konsekvenser

- ▶ För ökad elektrifiering krävs en utbyggd laddinfrastruktur. Vilket i sin tur kräver samverkan mellan samhällets olika aktörer.
- ▶ I framtiden förväntas en hög grad av tillgängliga fordonsmodeller vara elektrifierade, och det kan vara svårt att finna andra modeller. Detta innebär att VGR bör stå redo för eldrift. Biogas är ett fortsatt gott alternativ och under en övergångsfas även flytande biodrivmedel.
- ▶ Genom att agera föregångare inom hållbara transporter, exempelvis genom elektrifiering, har vi möjlighet att vara med och påskynda omställningen.
- ▶ För fordon som kör längre sträckor kan redan idag livscykelkostnaden vara lägre för elfordon.
- ▶ Det finns idag möjlighet att flygplan eller helikoptrar kör på biobränsle, vilket går att köpa för en extra kostnad.
- ▶ Tillgång på biobränsle framöver påverkas av den internationella efterfrågan av bioråvara. Denna bioråvara kan också behöva användas till exempelvis råvarumaterial till plastindustrin. De fordon som kan bör därför elektrifieras, och biobränsle ses som en övergångslösning.

”

Läs mer om färdplanen här:

[Miljömål 2030 och färdplaner - Insidan \(vgregion.se\)](https://vgregion.se/miljomal-2030-och-fardplaner)